

Grote vuurvlinder vliegt nog in Rottige Meente

In het meinumner van Vlinders in 2024 stonden zorgwekkende resultaten over de grote vuurvlinder. De titel was 'Grote vuurvlinder naar één populatie?'. Het gaat slecht met deze vlinder en de alarmklok wordt geluid. De vrijwilligers die in de Rottige Meente de grote vuurvlinder monitoren hielden hun hart dan ook vast en ze vreesden dat er in het nieuwe telseizoen in 2024 misschien wel helemaal geen eitjes te vinden zouden zijn. Zit de grote vuurvlinder er nog wel? Zonder een populatie in de Rottige Meente zou er nog maar één populatie van deze vlinder overblijven, die in de Weerribben.

Tekst & foto's:

**Anna Nynke
Hiemstra**

Coördinator voor
De Vlinderstichting
in de Rottige Meente

In de zomer van 2023 zijn door De Vlinderstichting in de Rottige Meente genummerde stokken neergezet bij waterzuring waar eitjes waren gevonden van de grote vuurvlinder zodat in het voorjaar van 2024 de groei van de rupsen gevolgd kon worden. Mijn zoektocht naar rupsen begon op 16 mei. De rupsen die ik vond waren al best lang, maar veel waren het er niet. Totaal vond ik slechts vier rupsen en daarnaast ook wat vraatsporen. Op 18 juni vond ik één pop en rupsen waren niet meer te vinden. Ik zag onze angst van een jaar zonder eitjes al bewaarheid worden.

Eind juni trof ik gelukkig twee mannetjes grote vuurvlinder aan en een paar dagen later werden er op

dezelfde plek eitjes gevonden. Er had dus ook al een vrouwtje gevlogen. Een jaar zonder eitjes was gelukkig niet aan de orde, maar een paar eitjes houden geen populatie in stand. De vrijwilligers die de grote vuurvlinder in de Rottige Meente monitoren wilden daarom erg graag het gebied in om te gaan tellen. Nadat op meerdere plekken de eerste eitjes waren gevonden, werd het startsein gegeven.

Eitjes tellen

Ikzelf ben ook meerdere malen in het gebied op pad geweest. Half juli stond mijn teller op meer dan 80 eitjes en de eerste kleine rupsjes had ik ook al gezien. De hoop dat de grote vuurvlinder toch niet helemaal verdwenen is uit het gebied nam wat toe.

Om de ontwikkeling van de rupsen goed te kunnen volgen, worden ze gemeten.

De pop gevonden op 18 juni.

De eitjes van grote vuurvliinder.

Tweede generatie grote vuurvliinder, een mannetje.

Zeker toen Henk de Vries, van De Vlinderstichting, meldde dat hij op een plek waar vorig jaar 80 eitjes gevonden waren, nu al meer dan 300 eitjes gevonden had.

De andere tellers vonden in de plots die al jaren geteld worden 135 eitjes. Dat is duidelijk beter dan de 15 van 2023. Ten noorden van De Scheene vonden we uiteindelijk maar 3 eitjes. Op deze plek zijn in 1915 de allereerste eitjes gevonden, maar dat lijkt nu over te zijn. In totaal vonden we in de periode 15 juli tot 15 augustus 2662 eitjes.

Tweede generatie?

Na het tellen van de eitjes, werd het tijd om de groei van de rupsen te volgen. Medio juli vond ik rupsen die veel groter waren dan normaal in de zomer. Zou dit een teken zijn voor een eventuele tweede generatie dit jaar? Normaal vliegt de grote vuurvliinder van midden juni tot midden augustus in één generatie, maar heel soms heeft hij een tweede generatie. De soort overwintert als halfvolgroeide rups. Over het algemeen groeien de rupsen door tot 5-6 mm voor ze de diapauze ingaan, maar ik zag nu al rupsen van 8-10 mm. In de dagen erna zette de groei door en vond ik rupsen van 2 cm. Ondanks dat er veel meer grote rupsen waren dan in het voorjaar, vond ik geen enkele pop. Daarmee werd de hoop op een tweede generatie een stuk kleiner. Half augustus vond ik nieuwe smetteloos witte dichte eitjes en er vloog een vers vrouwtje rond. Ik vond ze waar ik in juni ook de eerste mannetjes had zien vliegen. Daarmee was de tweede generatie een feit.

Omdat ik vrijwel dagelijks in het gebied was, kende ik inmiddels de planten waarop eitjes gevonden werden

en wist ik waar al eerder eitjes waren uitgekomen en waar niet. In de weken erna vond ik ook op andere plekken verse eitjes en zag ik nog een paar keer tweedegeneratievlinders vliegen. Uiteindelijk vond ik 504 eitjes van de tweede generatie. De rupsen van de tweede generatie konden goed doorgroeien door het zachte weer en maken een goede kans om in diapauze te gaan. Degene die ik vond, leken in ieder geval groot genoeg. Uiteraard ga ik in het voorjaar weer op zoek.

Hij zit er nog!

Ondanks de slechte berichten begin 2024, lijkt het dus nog niet voorbij te zijn met de grote vuurvliinder in de Rottige Meente. Het telseizoen in 2024 laat zien dat er nog eitjes en rupsen gevonden zijn. De grote vuurvliinder is dus nog niet verdwenen. Het verbeterde beheer, de goede samenwerking tussen De Vlinderstichting en Staatsbosbeheer, het plaatsen van de stokken, de inzet van de tellers en een beetje geluk met het weer deze zomer heeft daar allemaal aan bijgedragen.

Toch zijn we er nog niet en er moet nog veel gebeuren voor een gezonde en stabiele populatie grote vuurvliinder in de Rottige Meente. We hopen dat de provincie middelen beschikbaar stelt om het noodplan dat voorjaar 2025 wordt gepresenteerd, uit te kunnen voeren. Zodat deze prachtige vlinder in de Rottige Meente rond kan blijven dartelen.

Dankwoord

Met veel dank aan alle inzet van de vrijwilligers, experts en mensen van Staatsbosbeheer. ●

